

**PANEVĖŽIO ROŽYNO PROGIMNAZIJOS
SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE ATPAŽINIMO IR VEIKSMŲ
TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Panevėžio Rožyno progimnazijos Smurto artimoje aplinkoje atpažinimo kriterijų ir veiksmų, kilus įtarimui dėl galimo smurto artimoje aplinkoje vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis LR Seimo 2016 m. rugsėjo 21 d. nutarimo Nr. XII-2629 „Dėl apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje užtikrinimo“ 3 str. tvarkos aprašu, patvirtintu ŠMM 2017 m. rugpjūčio 3 d. įsakymu Nr. 625.

1. Smurto artimoje aplinkoje atpažinimo kriterijų ir veiksmų, kilus įtarimui dėl galimo smurto artimoje aplinkoje vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato progimnazijos priemonių sistemą.

2. Prevencijos tikslas – kaip galimai anksčiau atpažinti vaiką, kuris galimai patyrė smurtą artimoje aplinkoje, ir imtis būtinų veiksmų užkirsti kelią bet kokių smurto apraiškų pasikartojimui

3. Tvarkos aprašas remiasi šiais principais:

3.1. geriausių vaiko interesų prioritetiškumo ir konfidencialumo;

3.2. teisingumo, bendradarbiavimo, kompleksiško.

II. SMURTO FORMOS IR ATPAŽINIMO KRITERIJAI

4. Fizinis smurtas gali pasireikšti:

- mušimu, deginimu, purtymu, tampymu už plaukų, vertimu ilgai stovėti nepatogioje padėtyje, ginklų ar kitų daiktų naudojimu, siekiant sukelti skausmą.

Fizinis smurto atpažinimo kriterijai:

- fiziniai požymiai (mėlynės ir kraujosrūvos, nudeginimai, nušalimai, įdrėskimai, įpjovimai ir pan.);

- emociniai ir elgesio požymiai (baimingumas, nerimastingumas, savęs nuvertinimas, padidintas jautrumas aplinkos dirgikliams, valgymo sutrikimai, atsiribojimas, nemiga ir pan.);

5. Psichologinis smurtas gali pasireikšti:

- grubia kritika, menkinimu, erzinimu ir šaipymusi, varymu iš namų, fiziniu ir emociniu apleistumu, vaiko ignoravimu, nelaikymu savu, nepagrįstų reikalavimų kėlimu, draudimu bendrauti su bendraamžiais, išnaudojimu darbu, skatinimu dalyvauti nusikalstamoje veikloje.

Psichologinio smurto atpažinimo kriterijai:

- emociniai ir elgesio požymiai (perdėtas meilumas ir lipšnumas, pasitikėjimo stoka, sunkumai valdyti emocijas, agresyvumas prieš vaikus ar gyvūnus, baimė, mikčiojimas, įvairaus pobūdžio skausmai, savęs žalojimas ir pan.);

6. Seksualinis smurtas gali pasireikšti:

- glostymu, lietim, bučiavimu ir pan. siekiant seksualinio pasitenkinimo, lytinių organų demonstravimu, vaiko įtraukimu į pornografinę veiklą, pornografinių filmų žiūrėjimu ar kt.

Seksualinio smurto atpažinimo kriterijai:

- fiziniai požymiai (nėštumas, poodinės kraujosrūvos, sunkumai sėdint ir vaikstant, nepaaiškinamas kraujavimas ar skausmai, skausmingas šlapinimasis);

- emocijų ir elgesio požymiai (nuolatinis savo genitalijų lietim, masturbavimasis, vaiko amžių neatitinkančios seksualinės žinios, seksualinio turinio žaidimai, perdėtas kūno demonstravimas ar gėdijimasis, kontaktų vengimas, nepasitikėjimas suaugusiais ir pan.);

7. Nepriežiūra gali pasireikšti:

- fiziniu apleistumu (nesirūpinimas maistu, apranga, higiena, fizine sveikata, saugia aplinka ar pan.);

- emociniu apleistumu (netenkinami vaiko psichologiniai poreikiai, nebendravimas su vaiku, nesidomima jo interesais, nesirūpinama vaiko išsilavinimu, socializacija).

Nepriežiūros atpažinimo kriterijai:

- vaikas fiziškai permenkai išsivystęs, netvarkinga ar neatitinkanti sezono apranga, neprižiūrimi dantukai, nuolat mieguistas ar alkanas, neturi mokymuisi reikalingų priemonių, nereguliarus mokyklos lankymas, vaikas pastebimas elgetaujantis ar valkataujantis po pamokų ir pan.).

III. VEIKSMŲ, KILUS ĮTARIMUI DĖL GALIMO SMURTO ATRIMOJE APLINKOJE, TVARKA

8. Progimnazijos vadovas atsako už Smurto artimoje aplinkoje atpažinimo kriterijų ir veiksmų, kilus įtarimui dėl galimo smurto artimoje aplinkoje vykdymo tvarkos aprašo parengimą, plano parengimą, pristatymą progimnazijos bendruomenei ir vykdymą.

9. Mokyklos darbuotojų veiksmai kilus įtarimui dėl vaiko galimai patirto smurto artimoje aplinkoje:

9.1. bet kuris darbuotojas, įtariantis, kad vaikas galimai patyrė smurtą artimoje aplinkoje, nedelsdamas praneša mokyklos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui.

9.2. mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo ir/ar mokyklos darbuotojas, įtariantis, kad vaikas galimai patyrė smurtą artimoje aplinkoje, tačiau dar negalintis užtikrintai to teigti, gali konsultuotis su mokyklos VGK komisijos nariu, koordinuojančiu smurto prevencijos sritį ar pagalbos mokiniui specialistu;

9.3. mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo ir/ar mokyklos darbuotojas, kuriam vaikas atskleidė ar pastebėjus smurto požymius, kad vaikas galimai patyrė smurtą artimoje aplinkoje gali inicijuoti pokalbį su vaiku;

9.4. mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, gavęs pranešimą iš mokyklos darbuotojo apie vaiką, galimai patyrusį smurtą artimoje aplinkoje, nedelsdamas praneša savivaldybės administracijos vaiko teisių apsaugos skyriui ir/ar policijai;

9.5. mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, pranešęs apie vaiko, galimai patyrusio smurtą artimoje aplinkoje, atvejį savivaldybės administracijos vaiko teisių apsaugos skyriui ir/ar policijai, informuoja mokyklos vaiko gerovės komisiją dėl pagalbos vaikui organizavimo ir teikimo;

9.6. mokyklos vaiko gerovės komisija aptaria vaiko, galimai patyrusio smurtą artimoje aplinkoje, atvejį ir bendradarbiaudama su savivaldybės administracijos vaiko teisių apsaugos skyriumi nustato švietimo ir/ar kitos pagalbos vaikui ir/ar šeimai poreikį.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10. Visi dokumentai, esantys mokinio asmens byloje, ir duomenys, susiję su mokiniu ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti mokinio teises ir teisėtus interesus.
